

kisdobos

1987. ÁPRILIS

Róna Ene
1986

Nagy László

Repülő

Simábban száll égfelé, mint
bármilyen madár.

Sóhajtottam — s óriássá
nyílt a láthatár.

Sudár fák, mint gyér fűszálak
bukkannak elő,
apró minden, tenyerembe
fér a dombtető.

Repülük és mosolyom a
földre elvetem.
Magasság? E szép iramot
jobban kedvelem.

Megyek haza, szabadságom
csak egynehány nap,
aztán újra délre szállok,
mint a madarak,

aztán újra visszajövök
s itthon maradok,
ez a föld az én éltetőm,
én itt dobogok!

Nincs erő, mely irányomat
eltérítené,
szívem, mint a csillagmotor
húz hazafelé.

KISDOBOS KÉPTÁR

Nagy László grafikája

Kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetsége lapja a 6—10 éveseknek. XXXVI. évf., 4. sz. Főszerkesztő: **Jani Gabriella**. Kiadja: az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat. Felelős kiadó: **dr. Petrus György**. Kiadóhivatal: Budapest VI., Révay u. 16. 1374, telefon: 116-660. Készült a Kossuth Nyomdában 87.0063. Felelős vezető: Bede István vezérigazgató. Index: 25442, HU ISSN 0450-3287.

Levél cím: Kisdobos szerkesztősége, Budapest, Postafiók 100. 1502, telefon: 660-162. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR), Budapest V., József nádor tér 1. 1900, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra. Megjelenik évenként tíz alkalommal. Előfizetési díj egy évre 60 Ft. Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

A címlapon **Róna Emy** alkotása.

A szerkesztőbizottság tagjai: T. Aszódi Éva, Hankovszky Valéria, dr. Havas Péter, Jani Gabriella, Kass János, Nagy Katalin (elnök), Orgoványi Anikó, Trencsényi László.

A mi ünnepünk

Harmincöt éves a Kisdobos. Szinte hallom, amint felkiáltotok: — Hurrá! Ünnepeljünk! Üljünk születésnapot! Igen ám, de nincs a világnak olyan nagy asztala, amelyik mellett lapunk mai és tegnapi olvasóival együtt elférnénk. Tortát sem lehetne sütni akkorát, amekkorát a jelenlegi olvasótábor több mint negyedmillió tagjának felszeletelhetnénk. Talán csak gyertya lenne elég, hogy az ünnepet bensőségessé varázsoljuk.

Mivel személyesen ilyen sokan nem találkozhatunk, a Kisdobos lapjain köszöntünk, Kedves Olvasó!

Köszöntünk, hisz ez egy olyan különleges születésnap, amely nem csupán az 1952 áprilisában megjelent folyóirat ünnepe, hanem az olvasóké is.

Az újság önmagában mit sem érne, ha nem éltetné az olvasók érdeklődése, figyelme, szeretete. A tiéd is. Szerkesztőségünk minden tagjának ez jelenti az ünnepet!

Ünnep nálunk egy új levelező tudósítása. Jeles nappá válik, ha valahol fürkészanya vagy Kisdobos-barát űrs alakul. Örömnep, amikor a művészeti szemlén a Kisdobosban közölt vers vagy mese előadóját hallgatjuk. Ünnepi pillanat, amikor iskolákba lépve Fürkész Balázs fogad bennünket. Az is, ha a csapatfaliújság Kukkantó klubról ad hírt. Az is, ha a hónap műtárgyát a Kisdobos Képtárból választja egyik-másik raj.

És ünnep minden hónap huszonhatodik napja, amikor a Fejtörő 2-3000 megfejtője közül nyerteseket sorsolunk. A hétköznapiakon pedig — örömmel, szeretettel és legjobb tudásunk szerint igyekszünk szerkeszteni a Kisdobost. Amikor elkészül, majd megjelenik egy új szám, az is ünnep. Ez a mi ünnepünk.

Mit kívánhatnánk mást Nektek és magunknak a születésnapon, mint

JÓ KISDOBOST!

Yéztatér

Jani Gabriella

Vida György

Kősz Roxália
Fürész Balázs

Garsl Ölszue'
Sizi méni

Leutai Iani
Dobos Dóra

Farkas Mihályne'

Zelk Zoltán

A kis kertész

*Kora reggel talpon vagyok,
kis kertembe kiszaladok,
várnak énrám a virágok,
rózsák, szegfűk, tulipánok.*

*Hogyha beszélni tudnának,
tán jóreggelt kívánnának,
hangos szóval köszönnének
szomszéd kertnek, napnak, szélnek.*

*De én így is értem őket,
látom, milyen vígan nőnek,
látom, milyen vígan élnek —
színnel, illattal beszélnek.*

*Este alusznak a fák is,
mind elalszik a virág is,
nincs paplanuk, nincs párnájuk,
mégis gyönyörű az álmuk.*

Mindig irigyeltem a fényképeseket. Meg tudják állítani a pillanatot. Egy kattánás, és többé senki sem mondhatja: nem hiszem. A fénykép tanú.

Zelk Zoltán, a költő magányosan ült a Hungária Kávéház egyik asztalánál és elmélyülten dolgozott. Nem messze tőle egy fiatal újságíróval beszélgettem. Ez önmagában is nagy esemény volt, mivel az ifjúról azt hallottam, hogy tehetséges írópalánta, azonkívül ügyes játékosként tartották számon az újságírók futballcsapatában. Zelk Zoltán szerette a fiatalokat és a sportot is kedvelte. Lelkes szurkoló volt. Ismerte asztaltársamat, de ezt csak később tudtam meg.

A fiatal újságíró válla fölött oda-odapillantottam a költő asztalához. Örültem volna, ha Zelk Zoltán felnéz, de ő nem vett tudomást a világról. Hát jó, nem zavarom, nyugodtam bele sorsom fukarságába: nem

nézek felé, nem lesem, rágja-e a tollát a költő, miközben gondolkodik. Pedig de szívesen mesélném el majd az unokámnak!

Hát egyszer csak ő, a költő állt az asztalunknál. Szelíd mosollyal várta, hogy észrevegyük. Fantasztikus. A fiatal újságíró fölpattant, széket kerített, s a következő pillanatban meghitt hármásban üldögéltünk, mintha ez lett volna a szokásunk. (És sehol nem volt egy fényképész!)

— Írtam egy verset. Tudni szeretném, nektek tetszik-e. Felolvashatom? — kérdezte Zelk Zoltán. És unszoló, ügyetlenül bókoló válaszukra a költő felolvasta legújabb versét. Azt, amit a másik asztalnál csak az imént fejezett be.

Gyönyörű volt. Szelíd, szép képek sora. Az ő belülről szelíd, halk hangján.

Lenyűgözve hallgattuk. Ifjú munkatársam kereste a pillantásomat. Bizonyosságot akart

Pillanatfelvétel

szerezni: hihet-e a fülének? Mert a költő szelíd hangjában szorongás rezgett: vajon mit szólunk mi, a vers hallgatói? Mit szólnak majd az olvasók, akiknek megértése, együttérzése, együtt ringása és repülése nélkül nem érdemes verset írni?

Mikor úrrá lettem meghatottságomon, s a munkatársam még mindig hallgott, ennyit mondtam:

— Megnézhetem a kéziratot?

Zelk Zoltán szó nélkül átnyújtotta a papírlapot. Tiszta, egyenes, javítás nélküli sorok. Nem kérdeztem meg, az eredeti verset látom-e vagy a javított, lemásolt, végleges változatot.

A felolvasás utáni pillanatot azóta is őrzöm. Talán az akkori beszélgetőtársamnak is eszébe jut néha, pedig az eltelt húsz esztendő alatt lesodródott az újságírópályáról, és a focipályák gypét is fiatalabbak lába koptatja. J. T.

A kőrishez kötött hajó

Látogatás a Nagy László Emlékházban

Nagy László szülőházát kerestem. A költőét, aki nem csupán verseket írt, de rajzolt, festett, faragott is, s akivel egyszer magam is találkoztam. Akkor már tudtam, hogy Nagy László a Kisdobos újság megszületésénél is bábáskodott. 1952. áprilisától fél évtizeden át Zelk Zoltán költőtársával és felelős szerkesztővel együtt a lapnál dolgozott.

A költő szülőfaluját, Iszkázt a térképen Ajka városától északnyugatra találom. „...szülőházunk kikötött a mező szélén a fenyőhöz és a kőrisfához, mint egy fehér hajó, s megállt az időtlenségben emlékekkel rakottan, tele a múlttal...” — kalauzolja Ágh István az emlékházzá alakított épületben a látogatót. Az én kalauzom Szabó Antal, akit a költő Tóni bácsinak szólított, s aki Nagy Lászlónak így szólt: te gyerek! Mert ő a szülők lakodalman is táncolt.

— Itt, ebben a szobában! — mutatja.

Ebben született később a költő.

A tükör mellett olajkép. Nagy László festette, az ablakból. Nézte a bombázás elől menekülőket 1945 februárjában... Az ajtó mellett akasztó, rajta a költő irhábundája, az édesapja bársonygalléros kabátja és anyja leánykori szürke szövetkabátja.

A folyosószerű előszobát Nagy László képei díszítik. A festmények minden alakja iszkázi, Tóni bácsi jó ismerőse.

— Huszonegy idegen országból jöttek már ide látogatóba. És sok-sok magyar híresség.

A folyosó végén ajtó, KUTATÓSZOBA felirattal. Mögötte egész kis lakosztály írók, történészek számára.

Egy kisebb szobában fényképek, kéziratok, verseskötetek, fordítás-gyűjtemények. Szinte mindent elmondanak a költő életéről.

A hajdani műhelyben most is gépek, szerszámok és emlé-

kek sorakoznak: a dédapa gyalupadja, az eredeti gerendára akasztott csizma, amit az apa viselt, s a díjnyertes lovak oklevelei...

A kocsiszín helyére bolgár fenyőfából rodopei szobát varázsolt négy iparművész. Itt minden a népművészet, az iparművészet remeke — egy ház makettjét nem számítva, mely a szmoljani házról készült. Abban lakott a költő, amikor a bolgár költészet leg szebb darabjait fordította.

Nagy László utolsó könyve: Jönnek a harangok értem. Megjelenését már nem érte meg a költő. 1978-ban eljöttek érte a harangok.

Az iszkázi iskola két ház egymással szemben. Most mindkettő üres. A gyerekek átbuszoztak Kertára a napközibe.

Utánuk megyek. A kertai tanteremben másodikosok, negyedikesek birkóznak a leccével. Nemcsak iszkáziai.

— Tudjátok-e, ki volt Nagy László? — kérdezem a bemutató után. — Ki járt már az emlékházban?

Mindenki jelentkezik, aztán mozgolódás támad, többen is elmondják, mikor voltak ott, mit láttak. Egy kisfiú lapozgatja az olvasókönyvét. Nagy László versét mutatja. Nem szól, csak rám villan a tekintete: lám, ilyen emberek teremnek a Bakonyalján.

Józsa Teréz

Bemutatjuk

Róna Emy festőművészt

Volt egyszer egy kékszemű, gesztenyebarna hajú kislány, aki elindult és nagy-nagy örömmel barangolt a mesék és a versek birodalmában. Találkozott a birodalom lakóival. Megszerette őket, barátságot kötött velük. Mi több, egymásra ő maga is új mesefigurákat varázsolt — színes ceruza, ecset, festék és papír segítségével. Amikor fiatal lánnyá serdült, a földkerekség más tájaira indult szerencsét próbálni. Párizsban a festészet, Rómában pedig a freskó-festészet mesterségével ismerkedett. Ahogy a vándorlegények legtöbbje, maga is hazatért és a honi mesebirodalom egyik nagy „varázlója” lett.

Róna Emy 20 éves kora óta dolgozik meseillusztrátorként. Nevét itthon és szerte a nagyvilágban milliók ismerik. Ki ne találkozott volna Benedek Elek, Móra Ferenc, a Grimm testvérek könyveinek és az Ezeregyéjszaka leg-szebb meséinek olvasása közben az ő rajzaival, festett illusztrációival? Petőfi János vitézét és Iluskáját Emy néni mutatta be az 1955-ös év legszebb könyvében. Szüleitek a Kisdobos lapjain is találkozhattak a munkáival, hiszen több mint tíz évig volt állandó, külső munkatársa a lapnak. Sokat és sokak örömeire dolgozott. Nemhiába Érdemes Művész! Eddig 387 mesekönyvet és verses-kötetet illusztrált. (Nem számítva e könyvek sokadik és külföldi kiadásait.) Valamennyi között talán a legismertebb és legkedveltebb az Öreg néne őzikéje, melyet Fazekas Anna írónővel készített. Akár hiszitek, akár nem, Emy néni egészen olyan, mint Öreg néne: kedves, jóságos, szeretetre méltó. A haja hófehér, de a szeme élénk és vidáman csillanó.

J. G.

Joó Katalin

Én már jártam Meseországban

Szabálytalan emlékezés egy híján húsz esztendőre

Régen, amikor volt évfolyamtársaimmal találkoztam, fülig szaladt a szájuk, ha szóba került a munkahelyem: — Kisdobos! De jó neked! Írhatsz-szerkeszthetsz a gyerekeknek! Milyen kedvesek, hálásak mindenért — sóhajtoztak irigylkedve.

Igen, szerencsém volt: egy esztendő híján húsz évig dolgoztam a KISDOBOS szerkesztőségében, s összesen harminckettőig az ifjúsági és úttörő-sajtóban. Sokfelé jártam, nem jegyeztem a községek, a városok nevét, csak a találkozások hangulatára emlékszem; a barna, kék meg szürke szempárokra. Miről beszélgettünk? Ha riport készült, akkor ők meséltek. Ha találkozóra hívtak, nekem kellett elsősorban beszélnem. Nem volt olyan alkalom, amikor szó nem esett volna a KISDOBOS különleges, három hónappal előbbre járó időszámításáról, melyet hivatalosan „leadási időnek” nevezünk.

Írás, lapkészítés közben jutottam el MESEORSZÁGba. Térképe a táskámban lapult; kancsal-szemű, vidám napraforgó jelölte az égtájakat rajta. Úgy okoskodtam, ha a MIAU 2. úton haladok, párhuzamosan a tejjel-mézzel, sőt kólával folyó ELEFÁNT folyóval, hamarosan megláthatom a VIRSLI HEGYEKET és a nyárra, szünidőre tekintő FAGYI CSÚCSOT is. A PISKÓTA TORONY s a NYALÓKA FASOR közelében értem el úticélim, vagyis azt az épületet, melyet a térkép úgy jelölt, hogy: NAGY HÁZ, AHOL MINDEN A GYEREKEKÉ.

És itt vált valósággá a mese: a ház valódi volt. Nem őrizte hétfejű sárkány, tárt kapuja várta a betévedő vándort avagy látogatót.

BIKAL-nak jelöli hazánk térképe azt a községet, ahová a „mesebelivel” kisdobosok csalogattak látogatóba. Dunántúli bükkösök alján, tavak közelében élt, játszott és tanult az a régi KATICA őrs. Hét tagjának képe díszítette a hétpettyes,

őrsi katicabogárkát. A „főkatica”, az őrsvezető akkor volt nyolcadikos; Gungl Anikónak hívták.

Hét év nagy idő, még a katicák életében is, hisz 1980-ban jártam náluk. Vajon most is olyan nevetősek, vidámak? Vajon most is olyan szívesen segítenek Liszka nagymamának, aki akkor a konyhát vezette? S vajon és legfőképpen, most is olyan jó barátok?

Tavasszal, hagyományosan összegyűlik a község apraja-nagyja. Ilyenkor kötik fel legelőször kék nyakkendőjüket az új kisdobosok. És emlékeztetőül 1848-ra, évtizedek óta huszárcsákót kapnak. A fiatalabb felnőttek valamennyien őrizgetnek odahaza a szekrény mélyén, kamrák polcán ilyen kisdobos huszárcsákót. Ezek a csákók varázserejűek: csak le kell porolni őket, kézbe venni, s máris visszafiatalodik az ember...

S ha már Meseországról írtam, mesebeli fordulattal élve hadd mondjam azt, hogy hét nap és hét éjjel mesélhetnék egyhuzamban az egy híján húsz esztendő emlékeiről. De ha valaki megkérdezné tőlem, mire vagyok a legbüszkébb, akkor azt a szerény, kézzel írott papírt mutatnám meg, amely sokkal régebbi, mint írói s újságírói múltam, és melynek eredetijét ma már a z á n k a i úttörőtörténeti múzeum őrzi.

Igorolom, hogy Joó Katalin
a 32 József Attila u. 23. sz. c. 23. sz. c. 23. sz. c.
munkája.

1949. június 13.

József József
XIV. ker. titkár

Egyszer volt

Fotó: Tóth Béla

Kedves Dorka!

A hollókői vár romjainál írom soraimat. Ragyogóan süt a nap, szellő se rebben, az ég tiszta kékjén néhány báránnyelű úszik. A levegőt betölti a föld és a fű illata. Ameddig a szem ellát, a Cserhát erdőkkel borított dombjai-hegyei emelkednek. A vár alatt Hollókő házai látszanak. Mögöttem a vaskos várfalak meredeznek. Csodálatos ez a vidék!

A falu főterén egy 14. században épült, főtornyos kis templom áll. Körülötte páratlan szépségű házak sorakoznak. Nem csoda, hogy itt nem egy tájház őrzi a múlt építészeti emlékeit, hanem az egész falut védetté nyilvánították. A házak ajtaja az utcára nyílik. Előttük faragott faoszlopos, korlátos tornácok állnak. A csonka ormú, vízvetős tetejű házak alá pincéket építettek. Ezeknek az ajtaja szintén az utcára nyílik. Úgy néznek ki a házak, mintha emeletesek volnának. Megtudtam, hogy nagyjából száz évesek ezek az épületek. Az egyiknek a homlokzatát is, a kerítését is szépen kifaragták. A kerítésen madarak, tulipánok pompáznak, fából. A ház falán érdekes faragás lóg.

Aki csak erre jár, lefényképezi. Itt lakik a híres fafaragó, Kelemen Ferenc. Sajnálom, hogy nem találtam otthon.

Az utcán népviseletes asszonyok, lányok sétálnak. A turisták meg-megállítják őket, megcsodálják az öltözetüket. Képzeld! Itt az emberek mindenkinek köszönnek, ha idegen, ha ismerős. Ettől mindjárt nagyon otthonosan érzem magamat. Hollókő lakói palócok. Magyarországon Nógrádban, Borsodban, Heves megyében és Pest megyében élnek palócok. A palóc beszédet először nagyon mulatságosnak találtam. Azt kérdezte tőlem egy bácsi: Mőre ákár mőnyyi? Tudod mit jelent ez? Merre akar menni? Az alma itt ómá, a tükörnek azt mondják tyükör, fárágnyi azt jelenti, faragni. Már egészen belejöttem az itteni tájszólásba, s ha beszélni még nem is tudok tökéletesen palócosan, mindent értek első hallásra.

Amikor elindultam a vár felé, a házak mögött megláttam egy csapat kislibát. A sárga kis gombócok néhány öreg lúd kíséretében csipegették a füvet. Gondoltam, megsimogatok egyet a pelyhes aprójóságokból. Alig értem a közelükbe, az öreg ludak nagy sziszegéssel, szárnycsapkodással rám rontottak. Kénytelen voltam megfutamodni.

A vár romjai közt botorkálva, akarva-akaratlan a múlt eseményei idéződtek fel bennem. Azt olvastam, hogy a tatárjárás után, a 13. században épült ez a vár a nógrádi várak egyik fontos láncszemeként. Először magyar várurak, várkapitányok váltogatták benne egymást. A magyaroktól törökök vették el, a török alól Sobieski János, lengyel király szabadította fel. A Rákóczi-szabadságharc leverése után, 1711-ben az osztrákok romboltatták le a többi magyar várhoz hasonlóan. Mennyi szenvedés tanúi voltak ezek a málladozó kövek! Eljátszom a gondolattal: mi lenne, ha a leomlott falak újra épek lennének? Milyen lenne, ha mondjuk én lennék a vár kapitánya? Egy vadul köröző darázs kizökkent gondolataimból. Rémmelten hadonászva üldözöm el a fülem mellől. Amikor megszabadulok a támadótól, megkönnyebbülök, s azt gondolom, legjobb nekem így, hogy most élek, hogy Fürkész Balázs vagyok, és csak kirándulok a vár romjaihoz!

*Szeretettel üdvözöllek:
Fürkész Balázs*

hogy is volt ?

Kiszehajtás, zöldágjárás

A tavasz eljött, a természet megújulása az emberek számára mindig nagy örömet jelentett. Az elmúlt évezredek során számtalan télűző, tavaszköszöntő népszokás alakult ki szerte a világon. Ezekben a népszokásokban jelképesen elbúcsúztatták vagy eltemették a telet és bevitték lakóhelyükre a tavaszt. A kiszehajtás régi téltemető szokás Magyarországon, főként Pest, Nógrád és Heves megye falvaiban élt, sok helyen még napjainkban is él. Húsvét előtti vasárnap, virágvasárnap délutánján a lányok egy nagy szalmabábut készítettek. Ez lett a kische, a tél, a hideg jelképe. Másutt kische, kische, kicevice volt a neve. A szó egyben a böjt idején fogyasztott savanyú levest is jelent. A kische-nek a falubeli fiatalasszonyoktól ruhákat kértek kölcsön s takarosan felöltöztették. Egy lány felkapta, magasra emelte, s énekelve végighordozták a falun.

*Kicevice villő!
Gyűjjön rád a himlő!
Kivisszük a kicevicét,
behozzuk a szép zöld ágat.
Kicevice villő!
Gyűjjön rád a himlő!
Határinkat a jégeső el ne verje!
Kicevice villő!
Gyűjjön rád a himlő!*

Más faluban, félig tréfásan, a böjtös étel, a kische helyett a sódort, sonkát vagy a gömböcöt hívogatták. Amelyik menyecske nem adott a kische-re ruhát, azt kiénekeltek, kicsúfolták az egész falu előtt:

*Haj kische, kische,
gyöjj be sódar, gömböce!
Szabó Marisnak nincs ruhája,
üres a ládája.
Haj kische, kische,
gyöjj be sódar, gömböce!*

Az éneklőkhöz a faluban egyre többen csatlakoztak. Amikor kiértek a falu végére, akkor a kische-t levetkőztették. Ha volt patak vagy folyó, akkor a kische-t vízbe dobták. Vigye a víz a telet, a betegségeket! Ahol nem volt patak, ott a kischebábut elégették.

Több helyen a kiszehajtók mindjárt fűzfa-

ágakat metszettek, feldíszítették. Ezt nevezték villőnek vagy villőágnak. Most már ezzel az ággal járták végig a falut. Megálltak a házak előtt, köszöntő dalokat énekeltek újra. A gazdasszonyok letörtek egy-egy ágacskát a villőágból, megveregették vele a lányokat, s jókívánságokat mondtak. Ajándékkul tojást kaptak a villőzők. A letört ágacskát sok helyen eltemették, úgy hitték, hogy szerencsét hoz a házhoz.

Képünkön: kiszehajtás a Nógrád megyei Szandaváralján 1973-ban, virágvasárnapján.

Kóka Rozália

Fotó: Kunkovács László

*Sisa Pesta van itt a jó fakó lován!
Nyisd ki az ablakod, szolgabíró komám!
Nyisd ki a kaput is, hadd menek be rajta,
mert az én szeretőm van a te karodba'.*

A Sisa Pesta betyárról költött versezetet Kemence községben mondja el egy jeles asztalosmester, Lőrincz Izidor.

Nem mintha mintául óhajtaná példáztatni, megszépíteni Pestát, hanem mert az a Sisa Pesta — akit rendes nevénegyébként Benkóczinak hívtak — oly nevezetessége volt az Ipoly vidékének, a Börzsöny aljának, hogy ím hetven év múlva is beszélnek róla a népek.

Hontban, Nógrádban tűnt föl időnként ez a híres betyár, s mondják, táltos lova volt.

Érdekes az a történet is, amely Sisa Pesta megjavulásáról szól. A téli megre vagy a házilag sült illatos kenyérre emlékeztető nevű Kemence községben társalkodunk Lőrincz mesterrel, s megüti fülemet egy régtől ismert jeles név. Tulajdonosa nem volt más, mint az első olimpiai játékoknak, az 1896-ban Athén városában felújított antik versenyeknek egyik magyar győztese: Szokoly Alajos. A magyar atlétika egyik úttörője versenyfutásban nyert érmet Athénben. Itt volt földbirtokos a szomszédban, Bernecebarátin. Jóságú ember lévén, ő ajánlotta be a börtönből szabadult betyárt erdőőrül a nagyorosi grófnak. Az annyszor megénekelt Sisa Pestából némelyek szerint tisztességtudó háziinas, mások emlékezete szerint meg afféle erdőkerülő lett a grófi erdőben. Puskát ugyan nem akasztottak a vállára, de mivel betyárból lesz a legjobb pandúr, azontúl Sisa Pestának kellett vigyáznia a fatolvajokra.

Részletek Szombathy Viktor
Az északi hegyek ölelésében című kötetéből
(Móra, 1984)

Minden testrész közül a fogban van a legtöbb ravaszság és a legtöbb ragaszkodás az emberhez.

Míg ellenben a hálátlan ember éppen megfordítva, a szegény fogtól válik meg a legkönnyebben...

Nekem, megvallom, fájt a válás, nem tudom, fájt-e neki is.

Igazi bölcsességfog volt. Kevés híja, hogy nagy talentum hírébe nem kevert...

Hát az úgy volt, hogy már huszonkét esztendősen kezdett lyukasodni, és időnkint kegyetlenül fájt.

Egyszer (tizennégy év előtt) egy alföldi rokonom ezüstlakodalmára utaztam, s útközben Debrecenben meghaltam a Bikában. Iszonyú fogfájás fogott el éjjel. Nem bírtam behunyni a szememet reggelig.

Kínlódva hánykolódtam ágyamban. Csak legalább valami olvasnivalót találnék.

Addig-addig kutattam, míg az éjjeliszekrény fiókja fenekén találtam egy harmadévi újságot. Soha még én újságnak így meg nem örültem.

Nézem, hát egy szaklap. Mégpedig katonai. Címe: Honvéd, szerkeszti gróf Bethlen Olivér.

Sohasem láttam azelőtt a Honvédet. Kedvetlenül tettem le. Csupa katonai dolog volt benne. Ejh, gondoltam magamban, ez is jó, s elkezdtem lapozgatni. Mégis betű a betű, szórakoztat.

Az egyik cikkben le volt írva a „Bodrogkeresztúri csata”, s térkép csatolva hozzá. — A térképen meg volt jelölve, hol állt a németység, hol a magyarság és az egyes hadszakaszok posztja is.

„Nos — gondoltam magamban —, tanulmányozzuk át egy ilyen csatát. Hogy ugyan megértem-e?”

Volt hozzá idő reggelig. Elolvastam én azt a cikket ezerszer is, s úgy tudtam a hegyaljai falvak fekvését, mintha ott születtem volna.

Másnap elérkeztem rokonomhoz, hol nagy társaság volt együtt, a vidékbeli dzsentrik és előkelő honvédtisztek. Ezek közt volt Dobay ezredes is. Az asztal fölött összedisputáltak a tiszta urak éppen a bodrogkeresztúri csata fölött, melyben többen vettek részt.

Heves gesztusokkal, katonás nyerseséggel szórták állításait, de egyszerre a meglepetés mély csöndje támadt, amikor én váratlanul közbeszóltam.

Hogy lesz az ember nagy talentum

Nagybátyám rám nézett szigorúan, mintha mondaná:

— Miféle szemtelenség ez, te gyerek?

— Csak azért szólok, bácsi, mert az urak nagy tévedésben vannak.

— Hogy-hogy? — függeszték rám kérdő tekinteteiket.

— Mert nem délelőtt gyulladt ki Kisfalud, hanem délután félháromra. A kapitány úr is téved, mert ő Ó-Liszka mellett állt, és csak akkor mozdult meg, mikor a Széll János üzenetét megkapta félnégykor.

A bámulat felszisszenése hallatszott.

— Igaz — dörmögé a kapitány. — Persze, hogy Ó-Liszkanál állottam.

— A szőlők mellett — folytatám.

Dobay ezredes rám nézett fürkésző szemmel.

— Mikor születél? — kérdé.

— 1849-ben.

— Hm! Ez megfoghatatlan!

Nagybátyám rám rivallt:

— Honnan tudod ezeket, te kölyök?

Vállat vontam.

— Honnan tudom. Hát csak tudja az ember az efféléket.

S erre aztán megeredt bennem a tudomány, az utolsó hajszálig híven elmondtam az ellenség általi megkerülésüket, egyes hadmozdulatok okait, kritikáját, s a csata olyan apró

momentumait, hogy csak úgy szédültek bele.

Dobay félrehívta a nagybátyámat.

— Kié ez a gyerek?

— Az ördögé.

— Mi akar lenni?

— Benne van az előbbi feleletemben: fiskális.

— Vétek érte. Soha még ilyen haditalentumot nem találtam. Ebből nagy hadvezér lenne. Beszélj rá, kérlek.

S meg is indult aztán a rábeszélés, de én csökönyös maradtam. („Nem akarok én generális lenni a szentnek sem.”)

A kapitányok, őrnagyok cirógattak, becézgettek egész nap, egész este — hogy így, amúgy, ritkaság ilyen speciális talentum, csapjak fel katonának.

Ki tudja, mi lett volna belőlem? Mert nem az a fő, hogy valaki tudjon, hanem az, higgyék felőle, hogy tud.

Katona nem lettem, de a haditalentum nimbusza még mai napig is kísért.

Az akkori vendégkoszorú őrnagyaiból és kapitányaiból előkelő katonai méltóságok lettek, s ha egyik-másikkal találkozom itt-ott, még most sem átallnak előttem úgy beszélni hadi dolgokról — mintha azok úgylis az öt ujjamban lennének.

Pedig azóta a bordogkeresztúri csatát is elfelejtettem.

(részlet)

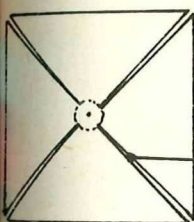
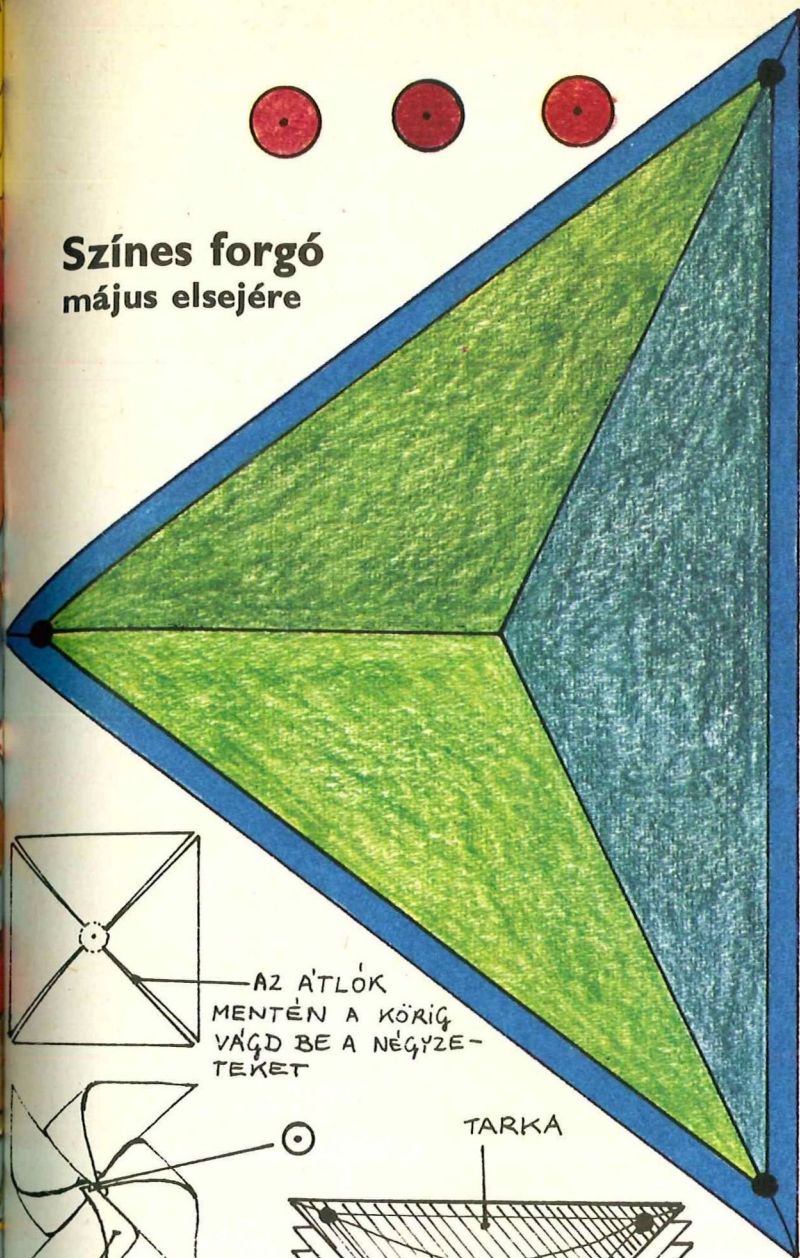
Békés Rozsi rajzai

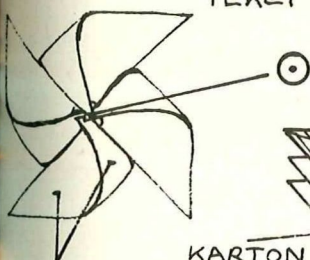
Feladatok

1. Kérjétek ki a könyvtárból a Magyar népművészet sorozatból (szerkeszti: dr. Ortutay Gyula) Magyar népviseletek, Corvina Kiadó; Magyar tájak művészete, Corvina Kiadó; Magyar népviseletek, Kolibri könyvek sorozatból, Móra Kiadó; Apáról fiúra, néprajzi kalauz, Móra Kiadó kötetait. Keressétek meg bennük a palóc, a matyó, a Galga menti táj térképét, játékait, tavaszi népszokásait, verseit, dalait.
2. Ahol még eljártok a kiszehajtás, villőzés télbúcsúztató, tavaszváró népi játékot, rajzoljátok le Dobos Dorkának a kiszebábut, a villőzés virágkapuját. No, meg a hozzá illő mondókát, dalokat is írjátok meg.
3. A Kisdobosok zsebkönyve 94. oldalán megtaláljátok a „Hímes tojás írása” receptjét. A piros tojások mellé készítenek hímes tojásokat is a nálatok honos népi motívumokkal.
4. Bakancsos fürkészek! Induljatok kifürkészni a tavasz ébredését; ki-ki válasszon magának pl. egy orgonabokrot vagy akár gyümölcshát. Figyeljétek a rügyek duzzadását, a rügyfakadást időről időre, egész a virágba borulásig. Alkalmass erre a kert, a telek, a park, liget vagy közeli erdő. Készítsetek naplót megfigyelésekről; dátum és az aznapi időjárás, hőmérséklet is legyen benne.

Színes forgó május elsejére

AZ ÁTLÓK
MENTÉN A KÖRIG
VÁGD BE A NÉGYZE-
TEKET

HAJTOGASD
BE A HÁROMSZÖGEK
FELET ÍGY, ÉS HELYEZD
RÁ A KIS SZÍNES KÖRÖKET

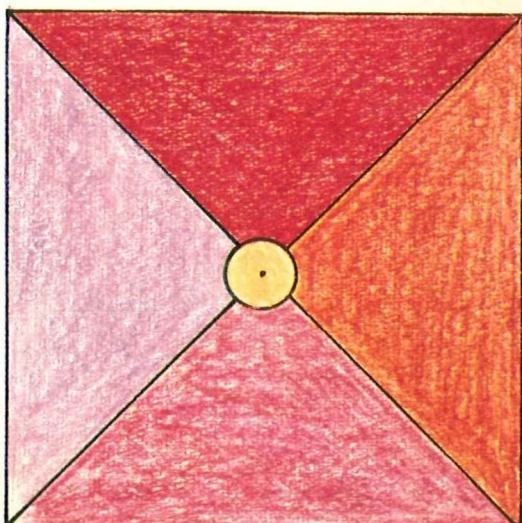
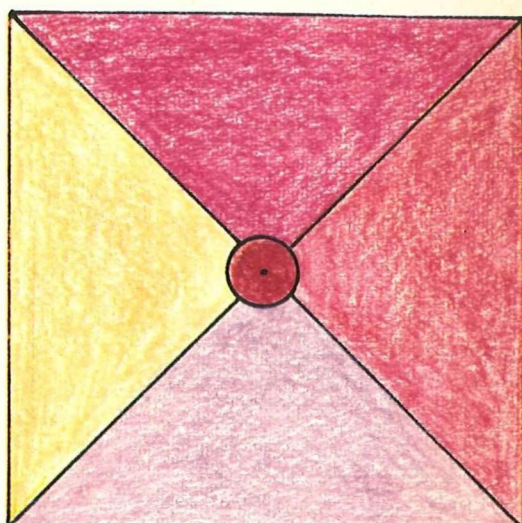
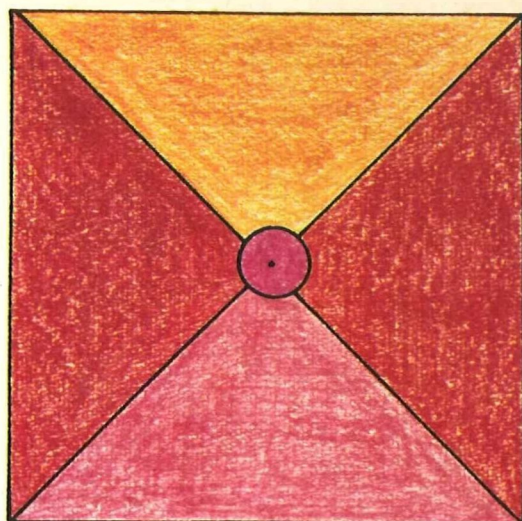
IDE KERÜL A FORGÓ VAGY
VÍZSZINTESEN VAGY VÉKONY
DRÓTRA FÜZVE: FÜGGŐLEGE-
SEN. EZEKET A PONTOKAT
KIS KARTONDARABOKKAL
VAGY PARAFADUGÓVAL ERŐ-
SÍTHETED MEG

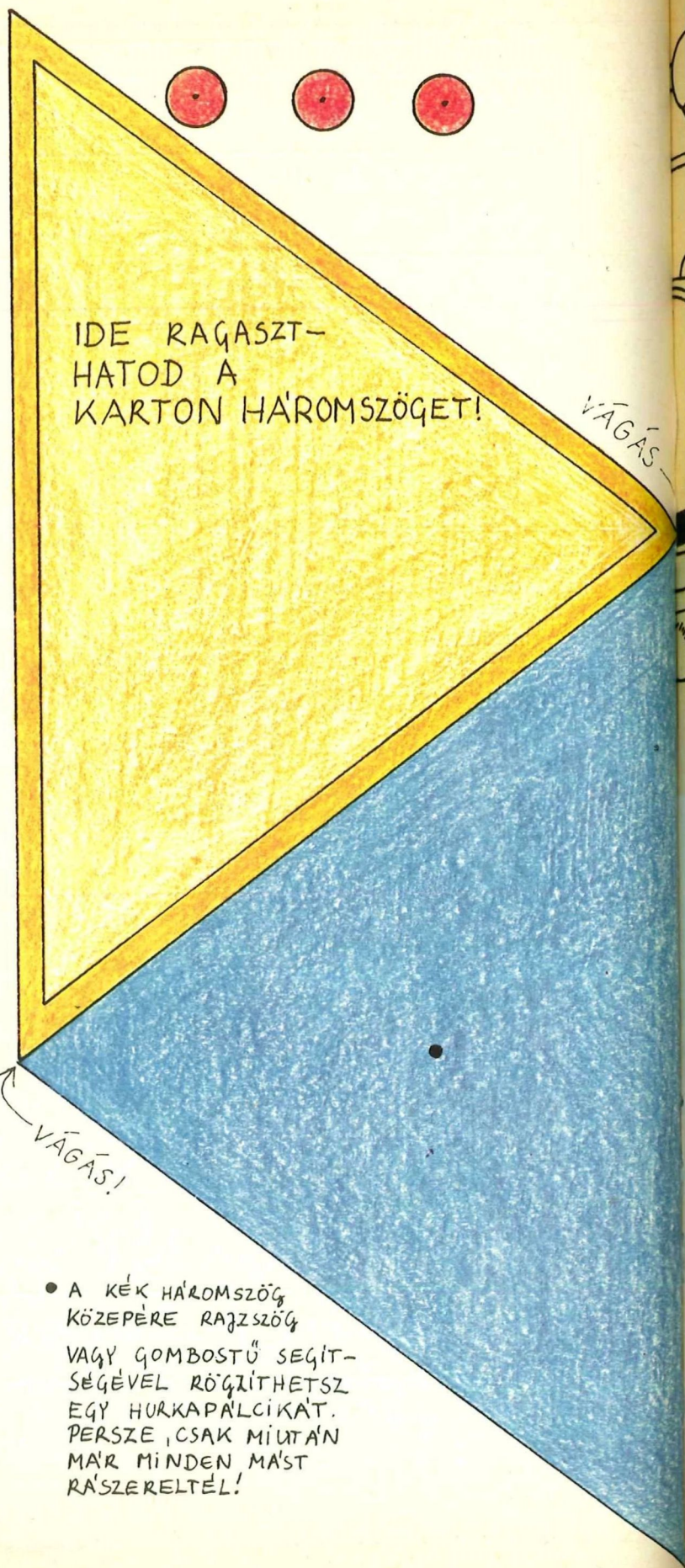
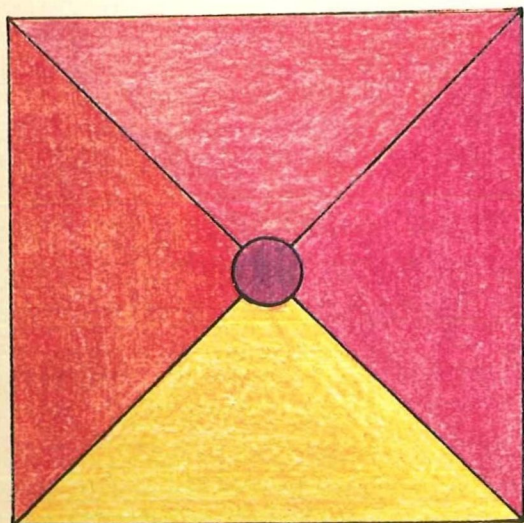
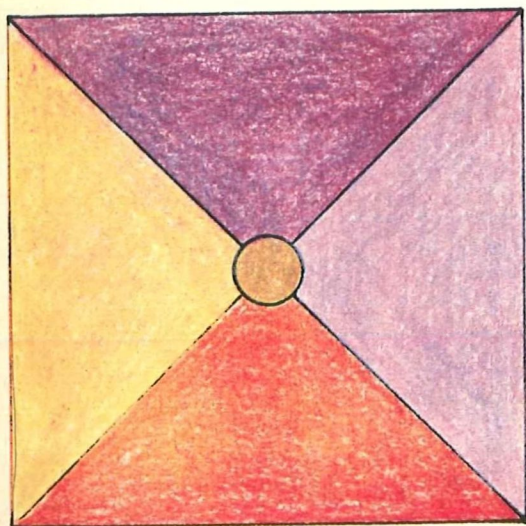
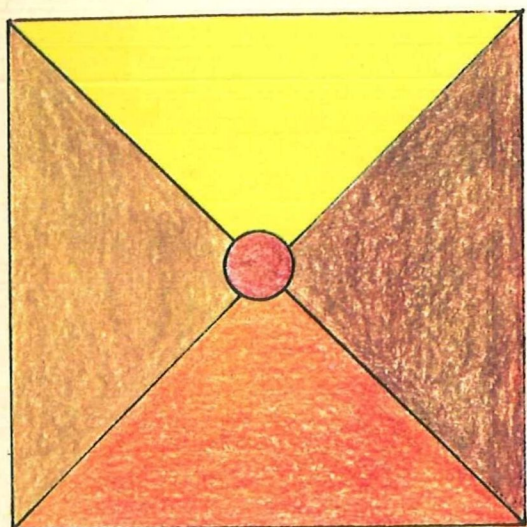
TARKA

KARTON

KÉK

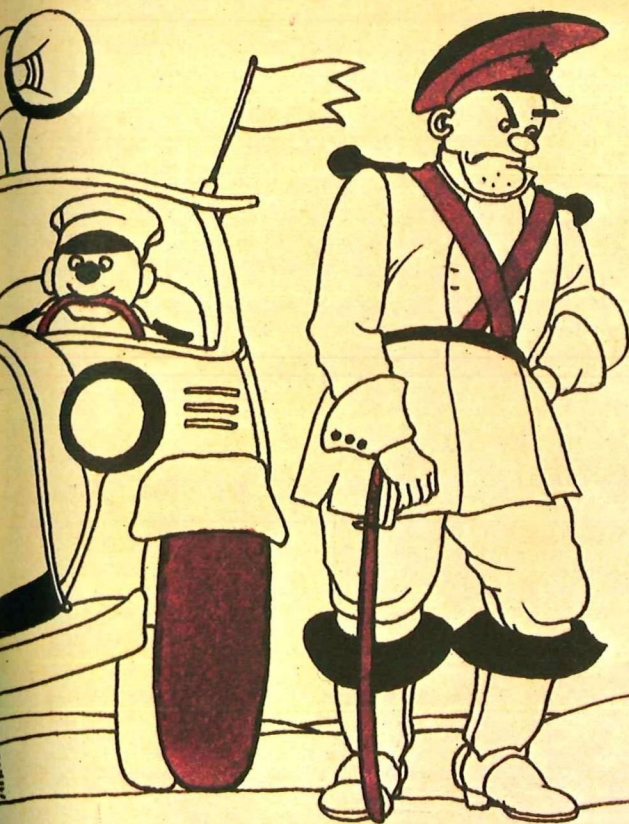
VÁGJ KI
EGY ERŐS KAR-
TONPAPÍRBÓL
UGYANAKKORA
Δ-ET, MINT A
SZÍNESEK ÉS
MINDKÉT OLD-
LÁRA RAGASZ-
TÓT KENVE,
ERŐSÍTSD FÖL
A SZÍNES Δ-
KET

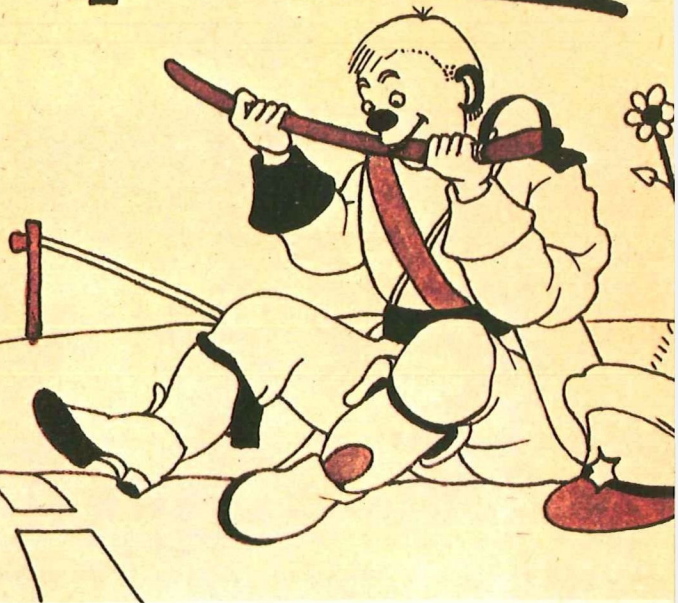

IDE RAGASZT-
HATOD A
KARTON HÁROMSZÖGET!

- A KÉK HÁROMSZÖG
KÖZEPÉRE RAJZSZÖG
VAGY GOMBOSTŰ SEGÍ-
TÉSÉVEL RÖGZÍTHETSZ
EGY HURKAPÁLCIKÁT.
PERSZE, CSAK MIUTÁN
MÁR MINDEN MÁST
RÁSZERELTÉL!

A címloldal Békés Rozi munkája

be kaparint egy csokoládé-messzelátót, beleharap.

— Ilyen finomat még nem ettem!

— Azért a slusszkulcs se kutya! — fordul hátra a sofőr, s bekapja a csokivá változott indítókulcsot.

— Én már csak a kardomnál maradok — mondja a kapitány. Szájába kapja és rágni kezdi a csokoládékardját.

— Hé! Mi történik itt? — tér magához a főparancsnok.

— Lázadás! Megtiltom! Ne zabáld a puskádat! Vigyázzatok! Ezek a ciklandi varázskémek elvárásoltak mindent! Kiszállni! Ki-ki! Áruloncok és albérlők! Na — majd — jönnek — a — többiek! Na — majd — meglátjátok!!

A főparancsnok kiugrik a csokikocsiból. Hanem a tisztjei rá se hederítenek. Békésen csokoládéznak tovább. Az arcuk, a homlokuk, de még a fülük is csupa, de csupa barna maszat.

A következő teherautó túl nagy lendülettel érkezik: olyan naggyal, hogy képtelen megállni. A páncélorrárt beleüti a parancsnoki rohamcsokiba. S újabb csoda: abban a minutumban csokivá változik ez a jármű is. S aztán sorra-rendre a többi is így jár: nem tudnak úgy megállni, hogy ne ütközzenek bele az előttük álló kocsiba, s ha már beleütköztek, elcsokoládésodnak mind egy szálig. Félóra se telik

— Vagy úgy!! — igyekszem más szemmel nézni a szószörnyeteget. És lám: menten olvashatóvá változik:

— PARANCSNOKI ROHAMCSOKI?! Hát ez meg mi a szösz? — kérdem Nikiapacstól, de már nem tud szólni. Illetve mond valamit, csak nem lehet érteni a veszekedett zúgásban-dübörgésben. Hű! Mit tud ez a kölyök! Libbenünk. Repülünk. Sötét van... Kivilágosodik...

Széles betonút közepén állunk Nikiapaccsal. Körülnéznék, de máris...

— Zúú — zubuuú — zúú — zuburrú! — Zöld foltos páncélauto közeledik. Sárga betűk a motorházon: PARANCSNOK.

Három lila-sárga zászló is lobog rajta. A koci tején hangszóró, most megszólal, akarom mondani, felüvölt:

— Adjátok meg magatokat, gaz ciklandi kémek!

— Mi az, hogy ciklandi?

— Nem is vagyunk ciklandósok!

— És mi az, hogy kémek?! Ezek ellenségnek néznek bennünket, Őszapó — állapítja meg Nikiapacs.

— Vigyázz!!

Félreszökkenünk az útból. Majdnem elütöttek. Marcona katonatisztek ugranak ki a kocsiból. És milyen tarkák! Mint a papagájok.

Nikiapacsnál olyan gyorsan történik minden... olyan szédítően gyorsan... s közben olyan meggyőzően tud nézni azzal a nagy fekete bogárszemével, hogy az leírhatatlan. Azazhogy: csak varázsrőgép-pel lehet leírni.

— Kipp-kopp... kopp-kipp... zpikk-zpakk-zrrrkkk...
— Hé, mit művelsz te az én írógépemmel?
— Gépelek rajta. Varázs-író-gépelek!
— Hagyd abba, prücsök! Aztán megint elrontod...
— Az a jó! Akkor tud varázsszót gépelni.
— Vigyázz, hé! Összeakadnak a betűk!
— Ne nézzél! Most ne!! Mindjárt kész vagyok.
Humjál, Őszapó!
— Jó. Humok.
— Kipp-kopp, zpikk-zpakk-zrrrkk, stb. — Aztán csend.
— Lehet már?
— Lehet. Elolvashatod — dől hátra Nikiapacs.
— IKNPOAMHROSKRAANCIOSC... Hát ez rémes... beletörik a nyelvem...
— Azért, mert ez varázsszó. Érted? Mesébe vivő varázsszó!

2

— Megvagytok, giliburgyi gézengúzok! — A legmarconább, legtiritarkább ruhájú a kardjával hadonász. — Kémkedtek, mi? Na de korábban keljen fel, aki az én hadmozdulataimat ki akarja ó-kumlál-ni! Ha én egyszer háborúba megyek, tízezer kém sem tarthat vissza. Értitek, tökféjűek?

Kardjával a távolabb feltűnő teherautókra mutat.

— Ott jön az én dicső hadseregem, ezer autón tízezer állig fölfegyverzett krukolár vitéz. Eltapossuk ezt a vacak Ciklandot, leigázzuk, fölperzseljük, a helyét sóstanglival bevetjük. Értitek? Sóóóstanglival!

Próbáljuk magyarázni, hogy nekünk semmi közünk Ciklandhoz, azt se tudjuk, csiklandóság-e ott az emberek vagy sem, de hiába.

— Sipirc, beszállni! — bökdös a kardjával a hónunk alá.

— Jaj, nee! — kuncogja Nikiapacs. Csikis egy kicsit a fiú. És ez a baj!

— Nna ugye! — ordítja a parancsnok. — Egyetlen szűrőpróba, és máris elárultad magad. Csiklandós vagy, mert ciklandi vagy, és mert ciklandi vagy, kém vagy. Suttyanjatok a dutyiba, de rögvést!

Mindkettőnket belöksödnek a páncélautóba. Ők is beszállnak. Odabent minden méregzöld, még az ülések is.

4

bele, s ezer csokiautó áll az országúton, bennük és körülöttük sok éhenkórász krukolár vitéz, fülig csokoládésan. Ki a kardját, ki a puskáját majszolja, mások a pótkereket falják, megint mások az ajtókból, motorházból habzsolnak.

A főparancsnok őrjöng csupán. Tépi a haját, szidalmazza a katonáit, s végül egymaga elindul Cikland ellen. Fenyégetően emelgeti a géppisztolyát.

— Majd én megmutatom! Majd én meg! Ti árulók, csokoládémajszolók, édesszájú majmok, dilinkósok! Majd én leigázom azt az átok Ciklandot. Majd én bevetem sóstanglival!

Erősen tűz a nap. Annyira tűz, hogy egyszer csak olvadni kezd a parancsnok kezében a géppisztoly. Olvadni ám — hisz az is csokoládévá változott!

— Bruhahu — ha-ha-hu-hu-hu!

Nevet a főparancsnokon az egész sereg: milyen ostoba! Földhöz vágja a csokoládéfegyvert és két lábbal tapos rajta.

Nikiapacs pedig, mint aki dolgát jól végezte, máris mondja, — ezúttal visszafelé — a varázsszót: — IKOCSMAHOR IKONCSNARAP! — S megint libbenés, repülés, sötétségre napvilág — újra itthon vagyunk, az írógép mellett. Csak most én ülök a géphez, és Nikapacs hum, amíg megírom a parancsnoki rohamcsoki hiteles történetét.

7

— Hadd menjen a parancsnoki rohamkocsi! — rikkantja a krukolár katonák főparancsnoka.

— PARANCSNOKI ROHAMCSOKI! — sutogja ekkor Nikiapacs.

S a következő percben...

A sofőr indítani akarja a kocsit, de a motor csak köhécsel. Aztán sóhajt. Aztán csend.

Közben a zöld színre árnyék borul. Mélybarna árnyék. Illetve nem is árnyék: ami zöld volt eddig, hirtelen megbarnul.

A kormánykerék, a műszerfal, a kesztyűtartó, a fék, az ablaklehúzó, a kocsiajtó és az összes ülés is — barna.

Csokoládébarna!

— Ostoba sofőr! — ordít a parancsnok — indíts már, vagy megkardlapozlak!

Újra kardot ránt. De ez a kard már nem villog. Ez barna, méghozzá csokibarna, és ahogy rávág vele a sofőr hátára, darabokra törik: barna csokoládédarabokra.

— Íme: Parancsnoki rohamcsoki! — ugrik föl Nikiapacs boldogan. — Érted már, Őszapó?

— Ezt még egy őslajhár is értené — dünnögöm, s letörök egy darabot a kormánykerékből. — Kérsz, Nikiapacs?

— Üümm! — rázza a fejét — Inkább ezt! — kéz-

5

Simon István
Április

Napsütésben kint a járdán
gomboznak a gyerekek,
város végén száll a sárkány,
csodálják a fellegek.

Játékkör

Az egyik űrs tagjai a tíz méter átmérőjű körben, a másik űrs a körön kívül helyezkedik el. A játék folyamán a körön kívül állók a labdát egymásnak adogatják, s alkalmas helyzetben igyekeznek a bent levők közül egy pajtást megdobni. Akit eltaláltak, kiáll a körből. Ha az utolsó pajtást is kiütötték, a két űrs helyet cserél. Az az űrs győz, amelyik rövidebb idő alatt „dobja ki” a másikat. A játékvezető méri az időt. A kívül állók nem léphetnek be a körbe. A bent lévők kitérhetnek a dobások elől, lehajolhatnak, elugorhatnak, el-futhatnak, de a körből nem léphetnek ki.

5
MÉRFÖLD

IRÁNY:
A RÁBAKÖZ

Iszlai Zoltán

Szeretet

— Édesanyám, kis Szundikám, én elmondjam,
kit szeretek a legjobban?

— Mondd.

— Engem. Meg téged. Aztán a nagyapát, apát:
a Zubit. És te kit szeretsz? Rajtam kívül?

— Apát, nagyapát, nagyanyát.

— Magadat nem szereted? Te, én figyellek! Te
sohase szereted magadat!

— Nincs rá időm.

— De például ma este: mikor én már alszom.

— Még mosogatnom kell.

— Jó. De utána. Ha lefekszel, és megint nem
tudsz elaludni, csak szundikálsz, akkor légy szí-
ves, szeresd egy kissé magadat!

Anyaság

— Csirip, ma rettenetesen viselkedtél! Éne-
keltél az asztalnál, rugdostad az apád lábát, és
leöntötted magad a meggybefőttel.

— Miért kell nekem ezt mondani? Azt hiszed,
én nem tudom?

— Valaki kell, hogy figyelmeztessen, ha réme-
sen viselkedsz. És mégiscsak én vagyok az anyád.
Jobb, ha én szólok, mint mások.

— Értem, értem. Csak azt nem tudom, miért
kell olyan komolyan venni azt az anyaságot?

Orgoványi Anikó

Anyu ölében

Ha anyu ölében ülök,
elmúlik a mérgem.
Nem dühít már,
hogy Éva nem adta kölcsön
a szagos radírját,
hogy a barátnőm azt mondta
rám: „beképzelt majom”,
hogy Zoli megint másnak
cipelte hazáig a táskáját.

Anyu ölében ülni
megnyugvás, öröm.
Kár, hogy nemsokára
kinövöm.

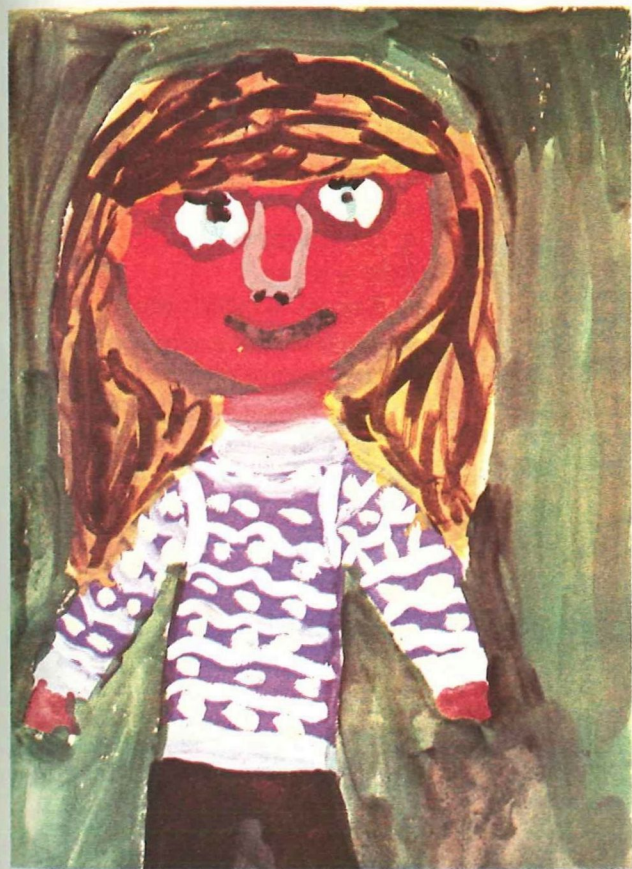
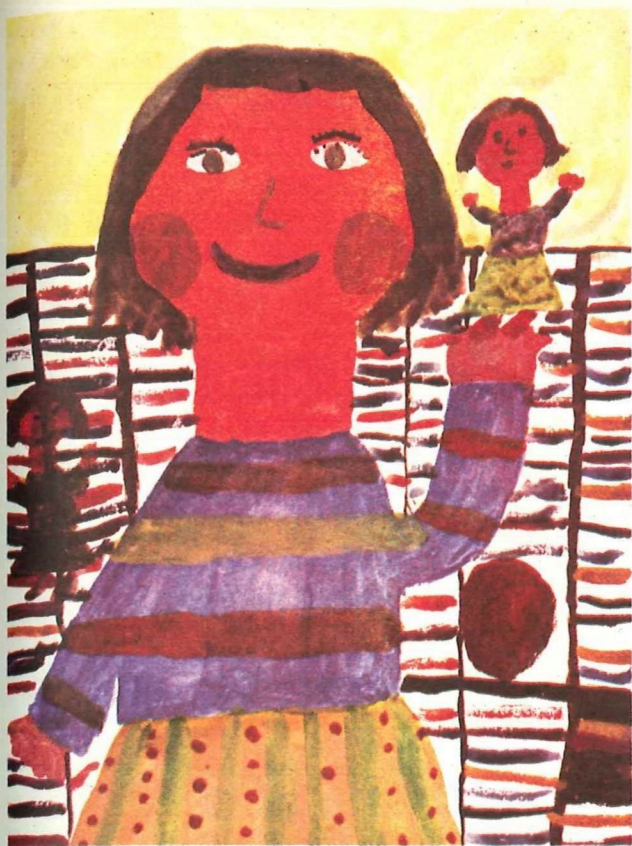
Verbőczy Antal versei

Varázscipő

Amikor a tükörben nézem magam,
Anyu megszimogat
ő is vörös és szeplős,
de nagyon szép
a magassarkú cipőben.
Neki nem mondja senki,
hogy Cékla meg Pulykatojás,
igaz, az oviba ő sem járt
magassarkú cipőben.

Anyu nincs oda úgy érte

A túrós nudli
és a rakott krumpli a kedvencem
meg a dinnye,
ha mind megeszem, kérhetek
Anyuéból,
ő nincs oda úgy érte.
Amikor hagyok, mindig megeszi.

A rajzokat **Boleradszki Ildikó, Sipos Ágnes** és **Domby Zsuzsa** kazincbarcikai kisdobosok készítették

A miskei húsvétok

Poderiskálás

Kedves Fürkész Balázs!

Az „Egyszer volt, hogy is volt” játékba ismét benevezünk, mint levelező kisdobosok. Miske község a mi településünk, szlovák—magyar. Nagymamám ma is szívesen beszél szlovákul. Olyan népszokásról írok, amit húgommal én is örömmel teszek. Húsvét előtti virágvasárnapon ebéd után csak a kislányokat ünneplőbe öltözteti az anyuka. Barkaággal a kézben elmegyünk a nagymamához, keresztmamához, ágyikához. Köszönés után a következő verset kell elmondani két nyelven.

Poderiska — Mariska

Krájovina lozsicska
Igye szveti gyúr
Nesze nám leto
abi tráva rijásztla
Trava zelena
Vise koléna
Sej-haj zeleni māj

Királynak a kanala
jön a Szent György-nap
Hozza a nyarat,
Hogy a füvek nőjenek,
Térdig érők legyenek,
Sej-haj, zöld a május

Ezután szép ajándékot kapunk. Mi a húgommal a nagymamától szép ruhát, narancsot, csokinyuszt kaptunk. Más rokonoknál pénzt, édességet adtak. Míg kisebb voltam, anyu is eljött velem poderiskálni. Öröm a sok szép ajándék.

Sűrű Adél 3. o. tanuló
a Szellem őrς helyettes vezetője

Sibálás

Kedves Fürkész Balázs!

Nálunk még élő népszokások vannak. Ilyen pl. a húsvét keddi sibálás. 12—16 éves lányok ünnepelőbe öltöznek. Szép, zöld rozmaringággal a kezükben a megbeszélt helyen gyülekeznek. Majd elindulnak a fiús házakhoz. Azokhoz, akik húsvét hétfőn őket meglocsolták. A fiúkat megveregetik a rozmaringgal. A háziak süteménnyel, édességgel, üdítővel kínálják a lányokat. Ezen a napon az idős nénik az utcán üldögélve, gyönyörködve nézik a vonuló, csinos lányokat. Hozzánk is évente eljöttek a lányok sibálni a bátyámat. Anyukám vendégül látta őket.

Lakatos Andrea

3. oszt. őrςvezető-helyettes, Pillangó őrς

A hó és jég világa

Mi itt Magyarországon örülünk, ha telente legalább néhány héten át sízhetünk, szánkózhatunk. A hó ritka vendég mifelénk. De vannak vidékek, ahol sose esik eső, mindig csak havazik. A sok-sok hó csak halmozódik egymásra, s a puha hólepel összetömörödik, lassan jéggá alakul. Ez történik a hegységek magasba törő csúcsain. Az Alpok hegyei sok helyen tornyosulnak az örök hó határa fölé, ebbe a zord, de fenségesen szép világba.

Én először az Alpokban jutot-

tam el a jégkirály birodalmába. Hosszú gyaloglással értük el egy gleccser szegélyét. A gleccserek tulajdonképpen jégfolyók. A jéggé kristályosodott hótömegek ugyanis nem maradnak mozdulatlanok, a völgyekben lassan csúsznak lefelé. A jégtömeg útközben megrepedezik, tömbökre szakad. Ezért a gleccser felszínén nagyon veszélyes gyalogolni, a mély hasadékok örökre elnyelhetik a vigyázatlan hegymászót. Ajánlatos tehát társakkal, kötéllal összekötve indulni a jég felszínére. Szüksé-

ges ezenkívül a bakancsra erősíthető hágóvas, amely vaskarimaival a kemény jégbe is jól belekapaszkodik. A magas hegyek között már az éjszaka közepén neki kell vágni a jégmezőknek, hogy az ember idejében felérjen a csúcsra. De azért is korán kell kelni, hogy a Nap melege még ne olvassza meg a jeget burkoló hórétéget, mert akkor nehéz az előrehaladás.

Egy szó mint száz, nagy diadalt éreztem, amikor először hódítottam meg a jégkirály birodalmát, s feljutottam az Alpok egyik háromezer méteres csúcsára. Később azután bejártam a sarkvidéket is, ahol télen nyáron jégpáncélba burkolózik minden. A legszebb jégvilágot mégis a trópusokon láttam. Itt ötezer méter magasságba kellett felkapaszkodni, hogy elérjem az örök hó határát. De a fáradságért kárpótolt a fantasztikus látvány, a vakító napsütésben úgy pattogtak a jégsziklák, mint a gesztenyék a parázson. Leomlott jégtömbök heverték mindenfelé, s óriási hasadékok állták utunkat. Éjszaka a sátrunkban mínusz 20 fokra hűlt a levegő.

Reggel felhők rohantak át a hegygerincen, a viharos szél tépázta sátrainkat. Azután megereedt a hó, mintha a jégkirály kinyitotta volna feneketlen zsákját, hogy elűzzön minket, a betolakodókat.

dr. Juhász Árpád

A szerző felvételei

Nagyító alatt a barna varangy

A szerző felvétele

Biztosan olvastátok már a mesét a csúf varangyról és a szegény királykisasszonyról. Az igazság ezzel szemben az, hogy a varangyok, bár talán nem különösen szépek, de senkit sem bántanak és nagyon hasznosak. Csak a csupasz csigáknak, lótetűknek, gilisztáknak és svábbogaroknak kell félniük tőlük. Éjszakai állatok, de a szaporodási időszakban, március végén és áprilisban, sekély vizű tavakban, lassú folyású árkokban, erdőszéli vadvizekben nappal is találkozhattok velük. A hímek vannak többségben, ők a kisebbek, a nőtények, különösen, amikor még petével vannak tele, jóval természetesebbek. Ha valakitől azt halljátok: — akkora békát láttam, mint a kalapom — biztosan a barna varangy nőtényéről van szó. Ezek a nagy békák nem ugrálnak, lustán másznak a földön, de sok száz méterről is ugyanoda jönnek vissza petézni, ahol mint parányi ebihalak, maguk is megpillantották a napvilágot. Ha a közelben időközben utat építettek, a rohanó autók kerekei alatt rengeteg pusztul el közülük, amíg a másik oldalon lévő tó felé igyekeznek. Segítségük át az úton a fáradt utasokat! De utána öblítsétek le a kezeteket, mert a varangyok mirigy-

váladéka, ha a szemetekhez nyúltok, gyulladást okozhat.

A mocsári és erdei békák nagy, kocsonyás csomókban rakják le petéiket, a varangyok zsinór alakban petéznek és ezeket a nőtény vízínövényekre, gallyakra tekergeti. A kikelő lárvák (ebihalak) először kopolyúval lélegeznek. Csak akkor lépnek ki a szárazra a már tüdejüket használó, apró, barna varangyok, amikor a nyár folyamán átalakulnak. Ezért hívjuk őket kétéltűeknek. Ne bántásatok a békákat, ha találkoztok velük valahol!

Schmidt Egon

Úttörőjelöltek, figyelem!

Dobrai Gábor kisdobos munkája, Kazincbarcika

Az úttörő fogadalma

Én....., a Magyar Népköztársaság ifjú úttörője, csapatom zászlaja és társaim előtt fogadom: az úttörőélet törvényét megtartom, csapatom jó hírnevét megőrzöm, tetteimmal szocialista hazámat szolgálom.

Az úttörők 12 pontja

1. Szeretem hazámat, a népek barátságát, a békét szolgálom.
2. Cselekvően járulok hozzá úttörőközösségem fejlődéséhez.
3. Osztozom családom örömeiben-gondjában, részt veszek munkájában.
4. Képességeim szerint, szorgalmasan tanulok, dolgozom és tiszteltem mások munkáját.
5. Önmagam és a világ megismerésére, jobbítására töreksem.
6. Kiállok a magam és mások igazáért.
7. Segítem, tiszteltem a kisebbeket és az idősebbeket.
8. Megbízható, hűséges barát akarok lenni.
9. Védem a természetet, óvom környezetemet.
10. Egészségesen élek, edzem testemet.
11. Őrzöm a társadalom tulajdonát, gyarapítom értékeit.
12. Úgy élek, hogy szocialista társadalmunk hasznos tagja legyek.

Megható ajándék

Kecelről az Öreges Hétközi Otthonából érkezett egy megható levél kártya után: „Az idős gondozottak nevében szeretnék hálás szívvel köszönetet mondani az Újfalusi Általános Iskola tanítóinak, amiért munkájuk mellett volt idejük felkészíteni tanítványaikat a szép ünnepi előadásra. Köszönet a gyerekeknek a szívvel-lélekkel elmondott versekért, a csengő-bongó kedves énekekért, a ragyogó mosolyukért, az ajándékokért. Szívünkbe zártuk e szép ünnep emlékét. Köszönettel: Balázs Andrásné szociális gondozott.”

Közeledik anyák napja. Ha tehetitek, gondoljatok édesanyán és a nagymamán kívül a többi idős anyukára is. Nagyon örülnének látogatásotoknak.

Néptáncosok találkozója

A Vasas táncgyűttesek gyermek- és utánpótláscsoportjai április 25-én és 26-án találkoznak Budapesten, a Csepel Munkásotthonban. A népi játékok és táncok bemutatóján kívül érdekes programok várják az érdeklődőket. Néhány a sok közül: lesz játszóház, találkozhattok népművészekkel, hallgathattok népmeséket. No és természetesen ti is táncra perdülhettek az „aprók” táncházában.

A tápiószentmártoni pályázatról

Az októberi pályázatra érkezett tálmányokat értékelték az általános iskola Weöres Sándor rajának pajtá-

sai: az 1. díjat Schmidt Bea budapesti pajtás kapta. Olyan terítőt tervezett, melyre rányomtatná az evőeszközök helyét. 2. díjat nyert Tóth Zsóka tápiógyörgyei 2. osztályos, a dolgozatjavító tündérceruzával és a leckemagyarázó géppel. A 3. díjat Boromiszsa Dávid budapesti pajtás sűgásgépe kapta. Főleg a fiúk tetszését nyerte meg a békéscsabai Fürkész őr 4. helyezett tálmánya, a mágneses labda kezdő focistáknak. Társasjátékokért kapták az 5. helyezést Igazvármról a Petőfi Sándor raj pajtásai. A gyerekek nevében köszönjük az érdekes ötleteket és a sok fáradozást.

Múzeumi programok

— A Magyar Mezőgazdasági Múzeumban április 4-én 15 órakor a húsvéti népszokásokról lesz filmvetítés és előadás, 11-én ugyanezzel „Az erdőgazdálkodás története Magyarországon” címmel tárlatvezetés, majd filmvetítés.

A múzeum Természetbarát Köré gyermekek és szülők számára havonta egy-egy kirándulást szervez szombati napokon 9-től 13 óráig. Gyülekezés április 11-én, a Moszkva téren, az óránál.

„Környezetismeret-óra a múzeumban” címmel az előre bejelentkező iskolák diákjainak színes szak- és oktatófilmeket vetítenek. Címük: MMM Bp. Városliget, Vajdahunyadvár, 1146.

Köszönet

A kőszegi Beszédjavító Általános Iskola és Nevelőotthon 4. osztályos tanulói, Koleszár Viktor és Sereg István arról számoltak be, hogy Molnár Illés Kerepestarcáról csomagot küldött az egész osztálynak. Édességet és kis repülőgépet kaptak. Ezúton szeretnék megköszönni Illés bácsinak az ajándékot: „Úgy gondoltuk, hogy ezt megírjuk, mert ez olyan jó és érdekes, hogy ilyen történt velünk, és ilyen bácsi is van.” (9731 Kőszeg, Pf. 49)

Cserebere

— Levelezni szeretnék, 10 éves vagyok: Kaiser Ilona, Mór, Dózsa Gy. út 32. 8060.

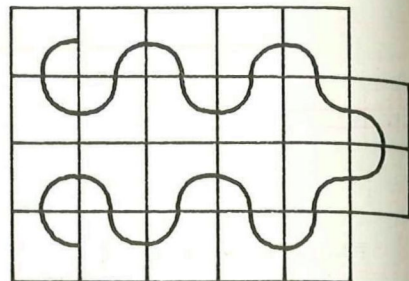
— Bélyeget, csokipapírt és képeslapot gyűjtök: Czédula Zoltán, strada: Marl, Nr: 30. Loe: Osorhei Jud.: Bihor cod; 3715. ROMÁNIA.

— Levelezni szeretnék: Csombok Péter, Kiskunhalas, Pandúr u. 6. 6400.

— Második osztályok közötti levelezést szeretnék indítani: Kramár Krisztina, Kóspallag, Deák F. út 46. 2625.

Januári fejtörők megfejtése

Keresztrejtvény: Rőzsehordó nő
Lóugrás szerint: Kártyanaptár
Egy kis matematika: Az első számhoz 1-et adunk, majd mindig eggyel többet. **Csempé:**

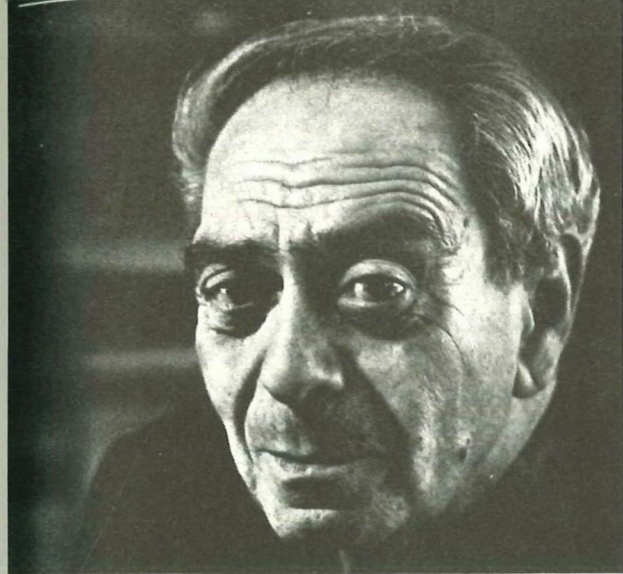

A januári fejtörők helyes megfejtéséért 50,— Ft-os könyvutalványt nyertek:

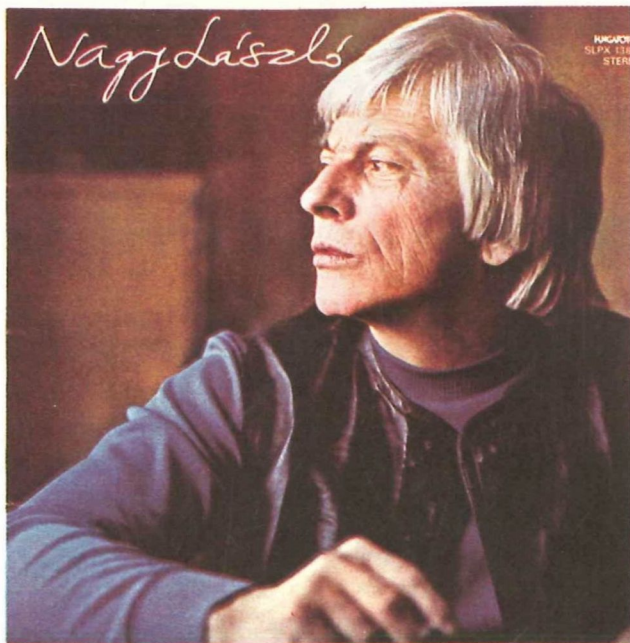
Balla Edit, Békésszentandrás; **Bali Tímea**, Sárhida; **Barbarics Zsuzsa**, Szigetvár; **Berke Peggy**, Sárhida; **Bolvári Ákos**, Sárospatak; **Dombosi Melinda**, Kaposvár; **Földi Mariann**, Körösladány; **Györgyi István**, Orosháza; **Hajdú Dóra**, Encs; **Halász Ildikó**, Salgótarján; **Hegedűs Péter**, Kondoros; **Herédi Barbara**, Gyömrő; **Hollandi Péter**, Somoskőújfalu; **Horváth Renáta**, Bük; **Jaskó Andrea**, Sárospatak; **Jung Károly**, Bodajk; **Kádi Nóra**, Békéssámszon; **Kovács Attila**, Nagykanizsa; **Kovács Gergő**, Szentsimon; **Köböl Zoltán**, Dunaújváros; **Marti Károly**, Békéssámszon; **Matus Annamária**, Lepsény; **Mázsa Antal**, Sárhida; **Ménkü Annamária**, Kecskemét; **Minka Zsolt**, Miskolc; **Lehoczki Livia**, Kiskunhalas; **Oppe Gabriella**, Pécs; **Pásztor Noémi**, Mende; **Pozsgai Tibor**, Üllő; **Rigó Csaba**, Magyaralmás; **Rőczei Enikő**, Boldva; **Sonkoly Balázs**, Budapest; **Stipsics Csaba**, Gyarmat; **Stolcz Viktor**, Mecseknádasd; **Szabó Ágnes**, Hajdúszoboszló; **Szabó Áron**, Szekszárd; **Szakács Erika**, Rum; **Szakony László**, Sárhida; **Takács Endre**, Siklós; **Torda Erika**, Várpalota; **Trexler Péter**, Esztergom; **Varga Aranka**, Győrtelek; **Varga Csaba**, Békéssámszon; **Venczel Szilvia**, Gógánfa; **Verécsi Adrián**, Székesfehérvár; **Winkler Antal**, Gödöllő; **Wetzi Zoltán**, Almamellék; **Wirth Balázs**, Pécs; **Általános iskola 3. oszt.**, Milota; **Általános iskola 3. napközis csoport**, Nyékládháza.

Barátunk a szép szó

ZELK ZOLTÁN verseit mondja

A szüleitek közül néhányan tudják, mi is megír-tuk: Zelk Zoltán a Kisdobos első felelős szer-kesztője volt. Ha lemezét meghallgatjátok, a hangját is megismeritek. Húsz versét mondja el. „Milyen költő Zelk Zoltán?” — teszi fel a kérdést Vas István, a költő pályatársa, barátja és méltató-ja. Végül meg is mondja a választ. Szerencsés költőnek nevezi a „töretlenül szépen daloló” lí-rikust. A költői szerencse azonban különbözik az életbeli szerencsétől. Mindig az arra érdemest éri. Hallgassátok őt nyílt szívvel, szeretettel — ahogyan ő fordult az emberekhez, amíg megte-hetette.

Nagy László verseiből Berek Kati mond el egy csokorralalót. A művésznő mindig avatott tol-mácsa volt a költőnek, aki „megleste és újjáte-remtette a Nagy László-versek szíve dobogását.” A költőét, akinek „tegnap még a kortársai vol-tunk, s lettünk mára mindnyájan az utódai. Mert Nagy László... Ady, Bartók és József Attila nyo-mába szegődött. Kilépett a mindennapi időből” — írja Koczás Sándor irodalomtörténész. A lemez ma alig kapható ritkaság. Könyvtárban, költészetkedvelő barátoknál azért hallgassátok meg, és gondolatok arra is, hogy a költő Zelk Zoltán mellett a Kisdobos újság megszületésétől 1957-ig dolgozott a kisiskolások lapjának szer-kesztőségében. A legnagyobb műgonddal válo-gatta szüleiteknek az olvasnivalót.

Kisdobosok a Kisdobos-ról

Lapot készíteni csak akkor érdemes, ha bizonyo-sak vagyunk abban, hogy el is olvassák. Mert mit ér egy lap olvasók nélkül? Semmit. Minden újság arra törekszik, hogy megnyerje azokat, akiknek készül. Mi nektek, kisdobosoknak szeretnénk érdekes, gazdag tartalmú lapot adni. Szerencsére elmondhatjuk magunkról, hogy népes olvasótá-borunk van. Néha azért jól jön egy kis kíváncsi-ság. Úgy gondoltuk, megkérdezzük levelezőin-ket: mit szeretnek a lapban, mit olvasnak szíve-sen. A beérkezett válaszokat összefoglaltuk. Íme!

Legkedveltebb oldalaink sorrendben: rejt-vény, kézműves, Kukkantó, Egyszer volt, hogy

is volt?, mese-oldal, Kék kerítés, Fürkész-olda-lak, Nagyító alatt, versek, Kisdobos Képtár, Kis-dobos Kiskönyvtár...

És — levelezőink szerint — mit vártok a lap-tól? Hosszú felsorolás helyett csak a leggyakrab-ban megfogalmazott kívánságokat említjük. Az újság segítsen a tanulmányi munkában, legyen benne több rejtvény és kívágós, természetel kapcsolatos írás, mese, játék, humor és sport!

Sok tanulsággal szolgáltak leveleitek. Akik kedvet éreznek, ragadjanak tollat és tudassák velünk ezután is véleményüket, kívánságaikat! Szívesen fogadjuk ötleteiteket.

Postafiók 100

Kedves Barátaim!

Álmaitokról faggattalak benneteket ősszel. Sokáig vártam e témával, mégsem érkezett annyi levél, amennyit megszoktam egy-egy kérdés megjelenése után. Tudomásul kellett vennem, hogy nehezen meséltek róla. Mégis megnyugtató az a tény, hogy a beérkezett levelek sok tanulsággal szolgálnak.

„Egy napfényes mezőn sétáltam. Egyszer csak valami szokatlan zajt hallottam, majd egy ritka és szép madár szállt a kezemre. Megsimogattam. Abban a pillanatban a madár átváltozott egy szép lánnyá, s így szólt: Ha a fűben elveszett aranyhajszálamat megtalálod, teljesül minden kívánságod. Neki-

láttam a hajszáll keresésének. Sajnos, nem tudom, megtaláltam-e, mert felébredtem.” **Mayer Éva** Tótvázsony, Nagymező u. 17. 8246)

Sokszor vagyunk így. Vágyainkat, amelyek a valóságban nem teljesülhetnek, álmunkban váltjuk valóra. Így próbáljuk egy kicsit becsapni, megnyugtatni magunkat. Kár, hogy Évának nem sikerült tovább álmodnia. Megtudhattuk volna, mire vágyik.

Füzesgyarmatról a **Bors őrs** küldte el érdekesebb álmait.

„Örölnénk, ha máskor is kapnánk ilyen érdekes feladatot”, írta **Weigert Miklós** őrsvezető. **Varga Emese, Nagy Roland** és **Konyár Zsolt** leveleit válogattuk ki.

„Azt álmodtam, hogy kicsi lettem, mint egy hüvelykujj. Délelőtt egy tálon úsztam egy kibélelt dióban. Nagyon jól éreztem magam. Délután egy gyufaskatulyában pihentem. Este a tulipán kelyhében aludtam. Másnap egy várat pillantottam meg. Nagyon megörültem. Besétáltam, és újra nagy lettem. Jó lenne a valóságban is ilyen gyorsan átváltozni.”

„Álmomban a budapesti állatkertben jártam. Bementem a ketrecekbe és az állatokkal elbeszélgettem arról, hogyan kerültek ők ide. A majommal beszélgettem legtovább. Elmondta, hogy jól érzi magát itt. Nagyon érdekes álom volt.”

„Egy űrhajófülkében ültem. Ráléptem egy gombra. Abban a pillanatban kinyílt az ajtó, és egy polip kirántotta Jocit, a barátomat. Odadobtam egy ejtőernyőt és felhúztam Jocit a fülkébe. Lövöldöztünk és legyőztük a polipot.” (Általános Iskola, Rajk László u. 5525)

Sokszor jó felébredni egy-egy rossz álom után, de gyanítom, ti is tehetek arról, hogy ilyenek az álmaitok. Sok az olyan film, amit nem kellene megnéznetek. Olvassátok csak a következő levelet!

„Egy rossz álmomról szeretnék beszámolni, ami valószínűleg elkerülhető

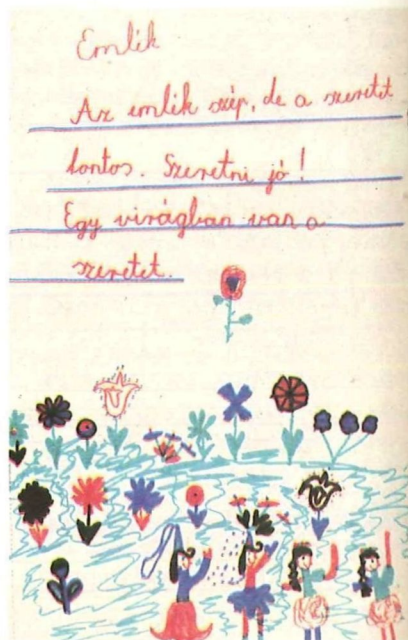
lett volna. Úgy kezdődött, hogy apukám vett egy videomagnót. Sok érdekes filmet kaptunk az ismerősöktől. Volt közöttük egy olyan is, amiben sárkányok, fekete, bőrfejú szörnyek voltak. Anyukámék nem engedték, hogy megnézzem, de én csak megnéztem, amikor nem látta senki. Tetszett a film, bár hátborzongató volt. Este a szobámban kicsit félttem villanyoltás után, éjszaka pedig azt álmodtam, hogy kis szörnyeket építettem, melyek megelevenedtek, megnőttek és üldöztek. Olyan jó volt felébredni! Ezért csak azt tanácsolom a gyerekeknek, hogy fogadjanak szót szüleiknek! Olyan filmet nézzenek meg és olyan könyvet olvassanak, ami nekik való!” **Gresku Beáta** 2. osztályos, Nyírábrány, Jókai út 36. 4264)

Azt gondolom, ehhez a levélhez nem is kell többet hozzátenni.

Elmúltak már a tavaszi ünnepek, mégis ezekről faggatlak benneteket. Nem azt kérem, hogy meséljetek róluk, hanem azt írtátok meg, hogyan rendeznétek meg ti! Mit csinálnátok másképp? Lehet-e más formát adni a megemlékezésnek? Nemsokára itt van anyák napja. Lehet újítani a Dobra verjük rovatban megjelent ötlettel, de lehet úgy is, ahogy rajzunkon látjátok.

És még hogyan? Várom leveleiteket. Szeretettel köszönt benneteket:

Dobos Dorka

Megsárgult levelek a *Levélgyűjtő*-ből

Nagyon szerettem a kisdobos-leveleket. Az évforduló közeledtén átlapozgattam az ötvenes-hatvanas években érkezetteket. Irigylésre méltó élményben volt részem. A „Levélgyűjtőbe” küldött levelek közt válogatva feltűnően sok, szép leírást és rajzot találtam kirándulásokról, túrázásokról. **Lovász István** akkor 11 éves, egri kisdobos például emléktúrára indult szüleivel a Bükkbe. Erről így írt a Kisdobosnak:

„Juhász kúttól az ősrengeteg jellegű Őserdő felé vettük utunkat. Bizony, voltak ott 30 méteres fák is. Egy vihar által kidöntött fát 20 m magasan csak egy gally tartott. Derékban kettétört bükkfatorzsek meredtek az égnek. Itt minden úgy marad, ahogyan a természet rendje követeli. A fagyöngyökkel és taplókkal díszített őshonos erdő közepén olyan fertő csillog, amelyik sohasem szárad ki. Legnagyobb meglepetésünkre szarvasbőgést is hallottunk. — Életem legszebb útja a Telekesi menedékházhoz vezetett. Vastag moha borította a fehér mészköves Őrkő alatti sziklák árnyékos oldalát. Az üdezölden kibélelt többsorok festői kísértői ezek a fehéres szirtek. A Kerekrét ragaszkodott a nevéhez, mert ennél kerekébb tisztást nem is láttam. Egyszer csak, mint a gondolat, olyan gyorsan, négy szarvas futott el előttem. A Bélkő és az Őrkő, mint egy-egy sziklaóriás kísért végig a Telekesi házig.”

Egy évvel később Pisti — igazolvánnyal rendelkező turistaként és mint a riporter szakkör tagja — minden alkalommal tudósított túráikról. Mindegyik levél más és más élményről számolt be. Íme egy részlet a harmadik, „Diák vártúra” leírásából:

„Viharos erejű szél söpört végig Eger utcáin. Sokan megijedtek ettől, és így eléggé lecsökkent a vártúrázók száma. A vonatról leszállva elhagytuk a falut és a völgyek közt meneteltünk. Itt már egészen kellemes volt az idő. Kis gyaloglás után megpillantottuk a pisztrángnevelő tavacskákat. Itt a halpetéktől kezdve mindenfajta nagyságú pisztrángot láttunk. Egy nagyobb tó mellett vastábla állt a következő felirattal: „Tilos a halászat ebatta! 1843”.

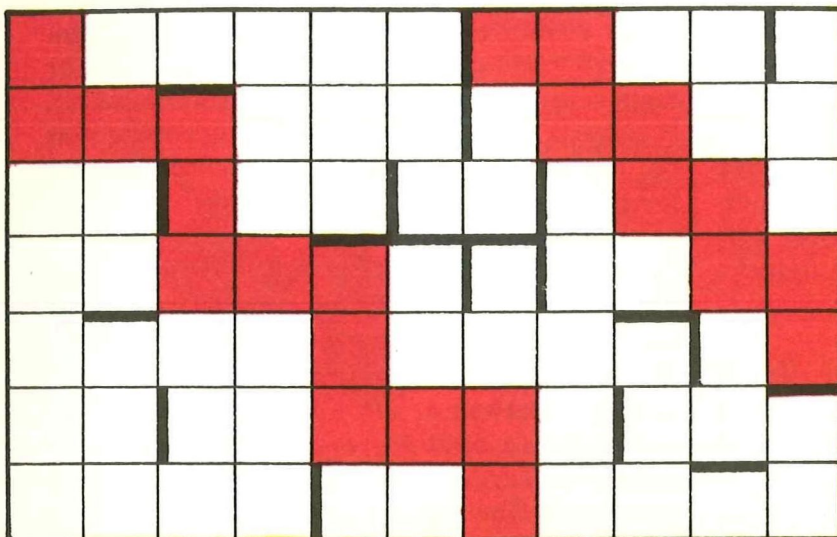
Ui.: Lovász István és húga Gabriella Sopronban fejezték be tanulmányaikat az Erdő- és Faipari Egyetemen, Pisti mérnök, Gabi bútortervező. Az erdők fáihoz nem lettek hűtlenek.

*Gaál Géza
Sisi néni*

Puskás Péter linóleummetszete, Gencsapáti

ÁPRILISI FEJTÖRŐ

Keresztrejtvény

Írjátok be a megfejtéseket, majd olvassátok össze a színes négyzetekbe eső betűket. Ezt kell beküldeni.

Megfejtések: ordítózás, hangoló, kiabáló, vasorrú, Mancika, armada, hermes, ekével, göncöl, minden, szobor, átkos, liszt, adok, akós, bibo, óvna, öt év, Ernő, lova, ósdi, fzes, ind, rév, áru, edd, sas, sár, Ali, NN, si, os, lé, UU.

Labirintus

Lali, Jóska és Peti elindultak meglocsolni Szilvit. Melyiküknek sikerül átjutni az útvesszőn?

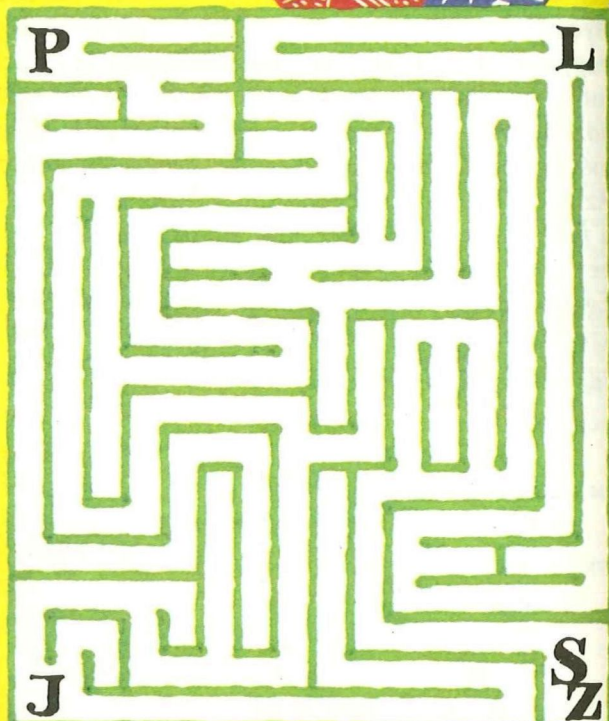
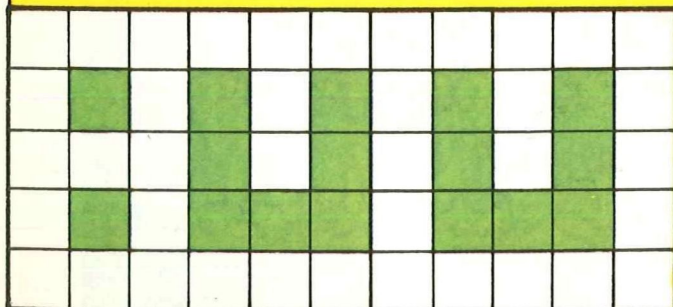
Kiegészítő

Egészítsétek ki a függőleges sorokban elhelyezett neveket, majd „ügyesen” olvassátok össze a kapott betűket.

M	E	J	A	B	Á	I
I	D	U	L	O	R	V
I	T	I	Z	I	I	N

Összerakó

Rakjatok össze ezekből az idomokból egy négyzetet!

Már megint matek!

Játsszunk a „KISDOBOS” szóval, csináljunk belőle számtanpéldát. Minden betű más számot jelent, azonos betűk azonos számot! Több megoldás is van!

$$\begin{array}{r} \text{KIS} \\ + \text{DO} \\ \hline \text{BOS} \end{array}$$

A rejtvények megfejtését április 26-ig juttassátok el nyílt levelezőlapom szerkesztőségünkbe! Cím: Budapest, postafiók 100. 1502

Ferkai Loránt: Ajándékok anyák napjára

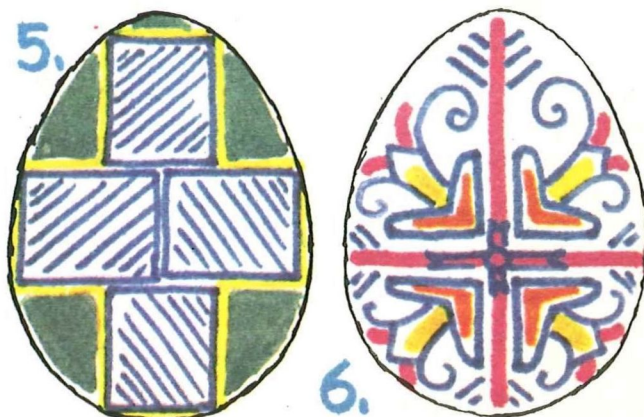
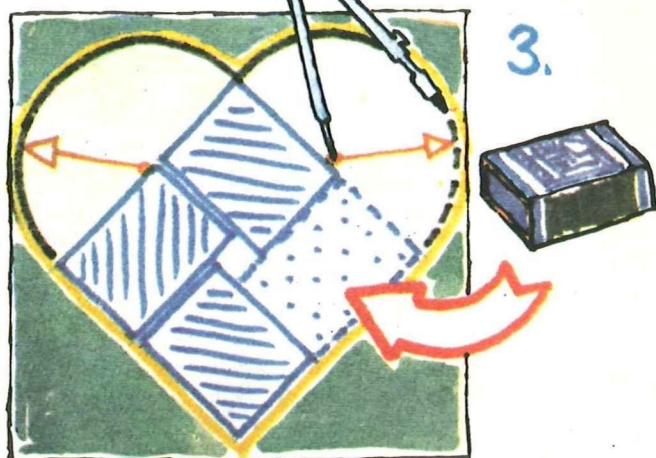
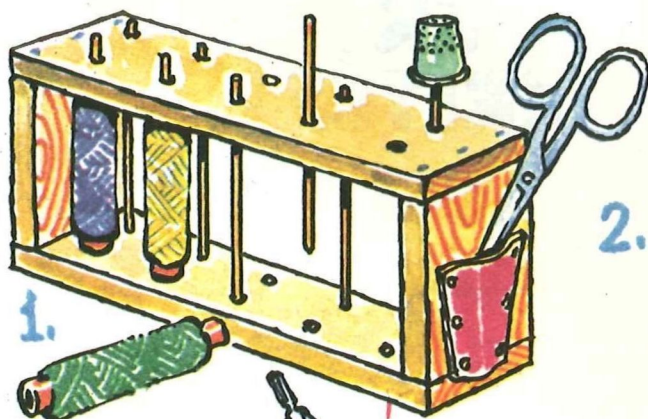
Különféle varróselymek és -cérnák tárolására készíts egy lécekből összeállított keretet, orsótartó pálcikákkal (1). Szerezz 1 cm vastag és 4 cm széles, simára gyalult deszkát. A vízszintes keretdeszkák hossza 14 cm, a függőlegeseké 6 cm legyen. Mielőtt a négy deszkácskát keretté szegeznéd össze, fogd egymáshoz a két hosszanti darabot és készítsd el rajtuk a furatokat, vagyis az orsótartó pálcikák részére szükséges lyukakat. A lyukak a deszka szélétől 1 cm-nyire, egymástól pedig 2-2 cm-nyire legyenek; helyüket pontos méréssel jelöld ki. Az alsó deszkát ne fúrd teljesen keresztül, csak félig. A tartópálcikák hossza 9 cm. Ezeket és a deszkákat üvegpapírral csiszold simára, s ha teheted, színtelen lakkal ferd át. Hurkapálca helyett 80 mm-es szegeket is használhatsz. Ha egy pálcát hosszabbra hagysz, azon lehet tartani a gyűszűt. A bőrből vagy műanyagból kivágott s a keret oldalára szegezett háromszögecske az olló tartójaként szolgálhat (2).

A cértartó állvány kiegészítéseként, vagy akár külön is, négy gyufásdobozból fiókos „szekrénykét” készíthetsz. Arasznyi kartondarabra ragaszd rá a négy dobozt (3); egymáshoz érő részeit enyvezd meg. A kartonra a dobozok által alkotott négyzet két oldala mellett körzővel rajzolj egy-egy félkört, s ezzel a négyzetet szív formára alakítottad. Vágd körül a szív formát, rajzolj és vágj ki még egy ugyanilyet, s ezt ragaszd a négy doboz tetejére. A dobozfiókok kifelé eső oldalán szúrj lyukat, fűzz át azon rafia- vagy pamutbojtocskát (4), hogy könnyű legyen a fiókot kihúzni, majd a felső kartonszívet filctollal, ecsettel vagy ráragasztott színes papírdíszekkel szépen cífrázd ki. A fiókokban lehet tartani a gombokat, kapcsokat, gombostűket és egyéb, a varráshoz szükséges holmikat. Jó, ha a gyufásdobozok kilátszó dörzsfelületét színes papírral be- ragasztod.

A gyufásdobozfiókos ötletet húsvéti ajándék készítéséhez is felhasználhatod, ami most éppen időszerű. A szív alakúhoz hasonlóan készítsd ezt is. A különbség annyi, hogy a négy gyufásdobozt az 5. ábrán látható módon ragasztod egymás mellé, s az alapkartont, majd a fedőkartont is, nem szív, hanem tojás formájúra vágod. A díszítést (6) rajzold meg filctollal, vagy magad tervezd meg, például úgy, hogy a tojásformára virágmintákat vagy nyuszit és más figurákat rajzolj.

Ferkai Loránt 1985 nyarán bekövetkezett haláláig, 25 éven át látta el olvasóinkat barkács-ötletekkel.

Ő adott nevet — a hajdani Fürkész Balázsnak, „aki” 1961-től fél évtizeden át kíváncsi gépdarázsként szerepelt lapunkban. 1967-től 1972-ig a Ját-szópajtás munkatársa című rovatunkkal szórakoztatta olvasóit.

A KÉK KERÍTÉS

Van valahol egy kék kerítés, amelyik szereti, ha rajzolgatnak rá...

Réka büszkén sietett a kék kerítéshez. – Nézd, Körmi, milyen szép tojásokat festettem! Ha hamar jössz locsolni, kiválaszthatod a legszebbet!

–Én leszek az első!– rikkanította Körmi. Felkapott a pázsitról egy locsolócsövet, és meglocsolta Rékát. Réka először nevetett, aztán sirvafakadt.

–Jaj, Körmi, tönkretetted a himes tojásaimat! Senki nem fog meglocsolni!– Körmi dühösen firkált a kerítésre – és hirtelen eszébe jutott valami.

–Rajzoljunk tojásokat a kerítésre! Idehívom a fiúkat, meglocsolnak, és választanak közülük egyet. Így is lett. Réka virult, s a tojások is elkelttek.

